

Psykisk symptom screening i misbrugsbehandling

SCL - 90 - R

Et godt bud!

Karina Lærke Sørensen

BAGGRUND

- Psykolog ved Misbrugscenter Mariagerfjord
- Erfaring fra Hjerneskadecenter Aarhus, EPoS og Center for Rusmiddelforskning
- Ansat til at udforme screeningsprocedure og varetage screening, testning og evt. udredning

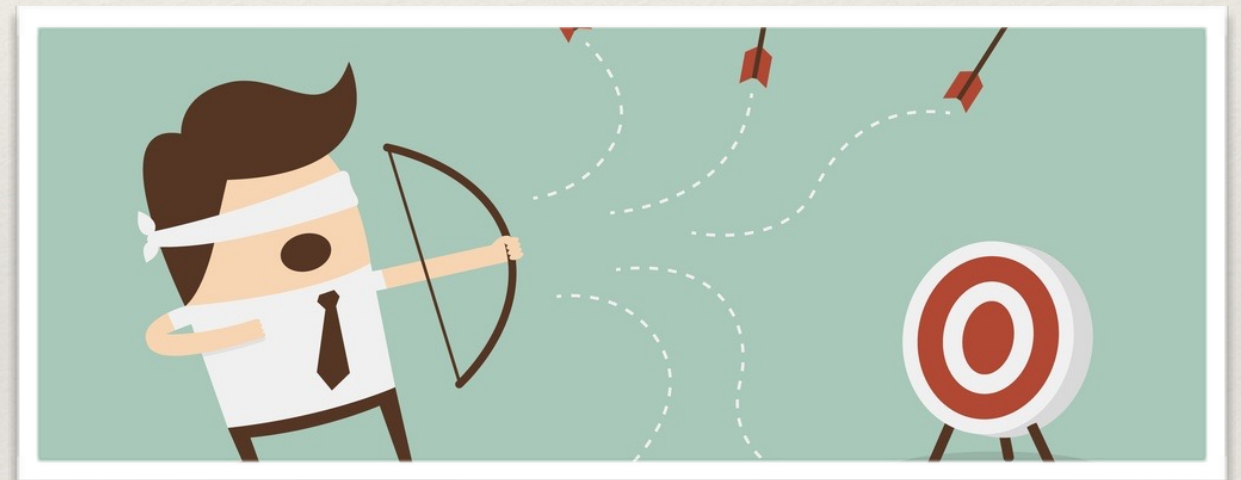
SCREENING

- ❖ Nationale kliniske retningslinjer
- ❖ KLs mini-screener og EuroASI
- ❖ Et sorteringsværktøj?

BORGERGRUPPE

- ❖ Ikke et udsnit af normal befolkningen
- ❖ Større psykisk belastningsgrad
- ❖ Angst, depression og personlighedsforstyrrelser er mest forekommende
- ❖ Andre belastningsområder såsom socio-økonomiske forhold; bolig, økonomi, uddannelse og netværk

SYMPTOM CHECK LIST

❖ HISTORISK

- ❖ Udformet på baggrund af Hopkins Symptom Checklist (HSCL) i 1970'erne
- ❖ Valideret i flere befolkningsgrupper, herunder normalbefolkning, psykiatriske patienter (in- & outpatients) og borgere indlagt på hospitalet

SYMPTOM CHECK LIST

- ❖ PRAKTISK

- ❖ Oversat til mere end 20 sprog, herunder dansk
- ❖ Kan erhverves ved Pearson Assessment m. tilhørende elektronisk administration-, scorings- og fortolkningsprogram
- ❖ Dansk normgruppe

SYMPTOM CHECK LIST

- ❖ SCL - 90 - R
 - ❖ 90 spørgsmål som besvares af borgeren, kræver læsefærdigheder svarende til 6. klassetrin.
 - ❖ Tager 10-15 min. at udfylde
 - ❖ Udformet til at måle tilstedeværelsen af psykiske symptomer og til vurdering af psykopatologi inden for den sidste uge

SYMPTOM CHECK LIST

- ❖ **PRODUKTET**

- ❖ Man får en profil med t-scores indenfor ni symptom dimensioner:

somatisering	obsession - kompulsion	interpersonel sensitivitet
depression	angst	aggression
fobisk angst	paranoid tankegang	psykoticisme

- ❖ Disse ni dimensioner sammenfattes i 3 globale indekser:
 - ❖ General severity index (GSI), Positive symptom total (PST) og Positive symptome distress index (PSDI)

SYMPTOM CHECK LIST

- ❖ Har tre grader af fortolkning:
 - ❖ Global score: giver ud fra en enkelt t-score en opsummering af borgerens psykiske belastningsgrad
 - ❖ Dimension score: giver mere specificeret information om specifikke symptomområder, hvor borgerene er belastet
 - ❖ Item score: gør det muligt at se hvilke specifikke symptomer borgeren er belastet af

SYMPTOM CHECK LIST

- ❖ Høj grad af konvergent validitet = måler det den gerne vil måle - valideret gennem PSE, SCID, MMPI, BDI
- ❖ Lavere grad af diskriminant (divergent) validitet = har svære ved at skelne mellem det den måler på
- ❖ Høj intern korrelation mellem de ni dimensioner af symptomer - derfor mener nogle at GSI den mest valide score til fortolkning
- ❖ Flere argumenterer derfor for, at SCL-90-R skal ses som en unidimensionel måleenhed af psykisk belastningsgrad

SCL-90-R i misbrugsregi

- ❖ Flere studier har undersøgt brugen af SCL-90-R i misbrugsregi
 - ❖ Et større norsk studie har valideret brugen af SCL-90-R til vurdering af psykisk belastningsgrad ved borgere med en misbrugsproblematik (Bergly, Nordfjærn & Hagen, 2013)
 - ❖ Der er fundet sammenhæng mellem sværhedsgrad af psykiske symptomer på SCL-90-R (GSI) og SCID-II, hvilket indikerer, at SCL-90-R kan benyttes til at screene for psykiatrisk komorbiditet (Haver, 1997 - kvinder m. alkoholafhængighed).

SCL-90-R i misbrugsregi

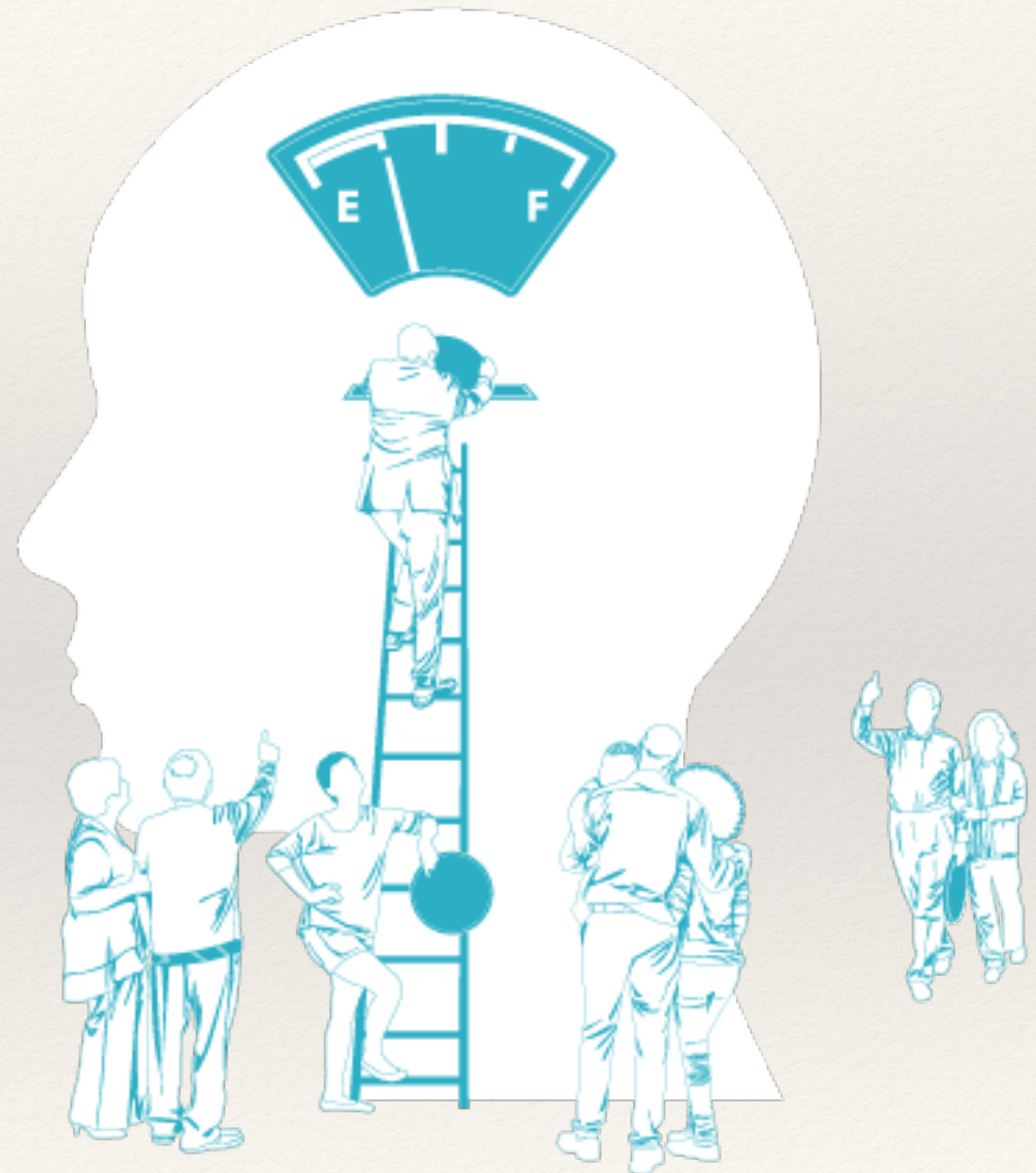
- ❖ Et andet studie har forsøgt at bruge SCL-90-R til at forudsige behandlingseffekt og risiko for tilbagefald, med god effekt - jo højere belastningsgrad, jo mindre behandlingseffekt og jo større risiko for tilbagefald (Engel et al, 2015)

SCL-90-R i misbrugsregi

- ❖ Mercier et al (1992) lavede et opsamlende studie om alkoholafhængiges SCL-90-R profiler - med 712 (81.5% mænd, 18.5% kvinder) deltagere. Han fandt:
 - ❖ Tilstedeværelsen af psykiske symptomer er tre gange højere for personer med alkoholafhængighed end for normal befolkningen
 - ❖ Kvinderne rapporterede flere symptomer indenfor interpersonel sensitivitet og fobisk angst, men rapporterede ikke signifikant svære belastningsgrad end mænd

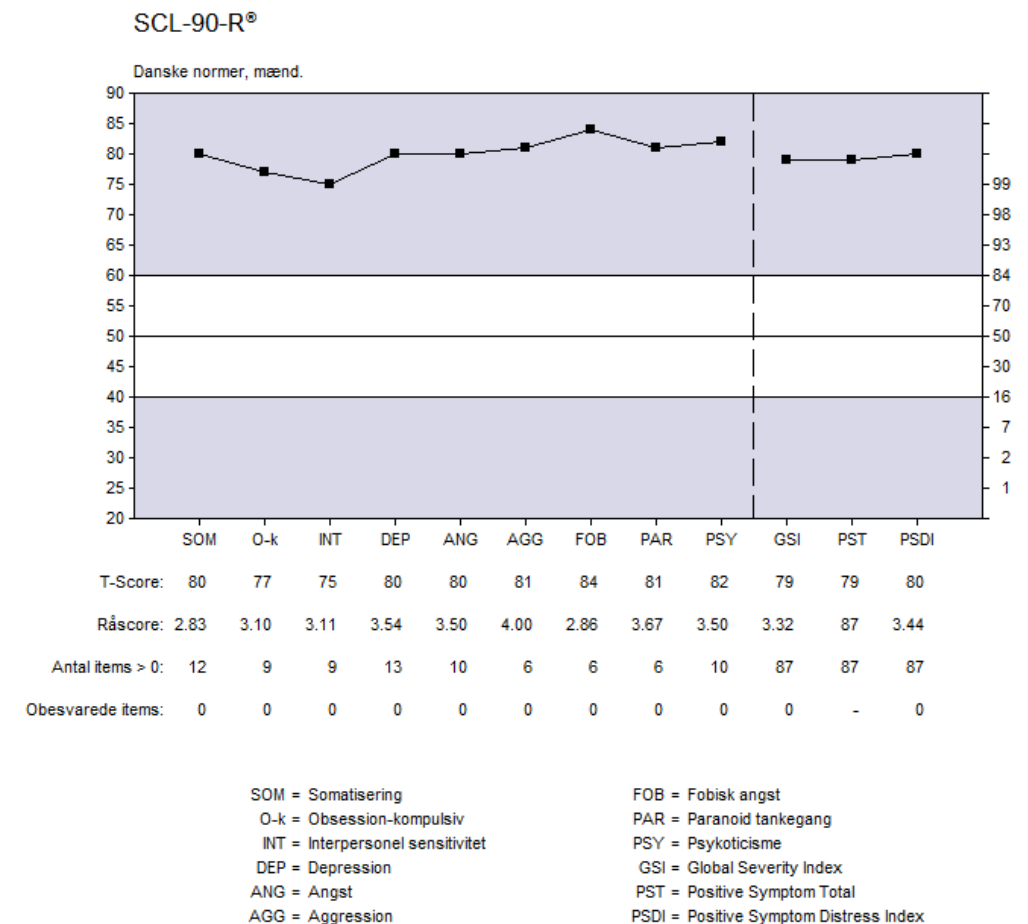
OBS

- ❖ Hvornår skal vi måle på psykisk belastningsniveau?
- ❖ Flere af studierne måler først efter afholdenhed i 3-4 uger
- ❖ Andre måler ved indgang til behandling
- ❖ Kan man måle på komorbiditet?

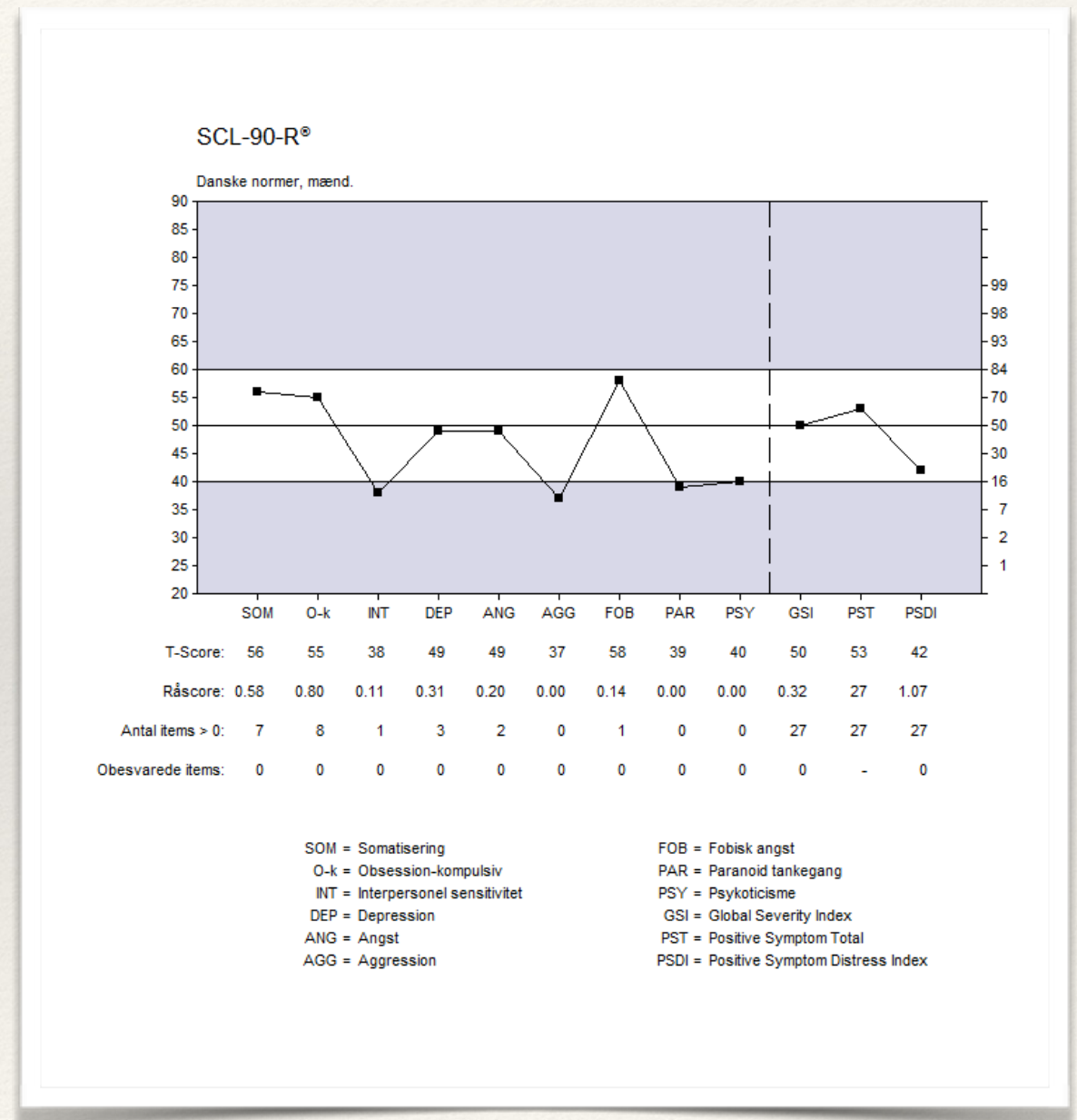
CASE

- ❖ Anders, 34 år, nat- og weekendarbejder på fabrik
- ❖ Røget fast siden han var 16, ca. 1 g. dagligt.
- ❖ Kendt med stress for 3 år siden og svære søvnproblemer
- ❖ Rapporterer desuden svære angst og depressionssymptomer på BAI og BDI

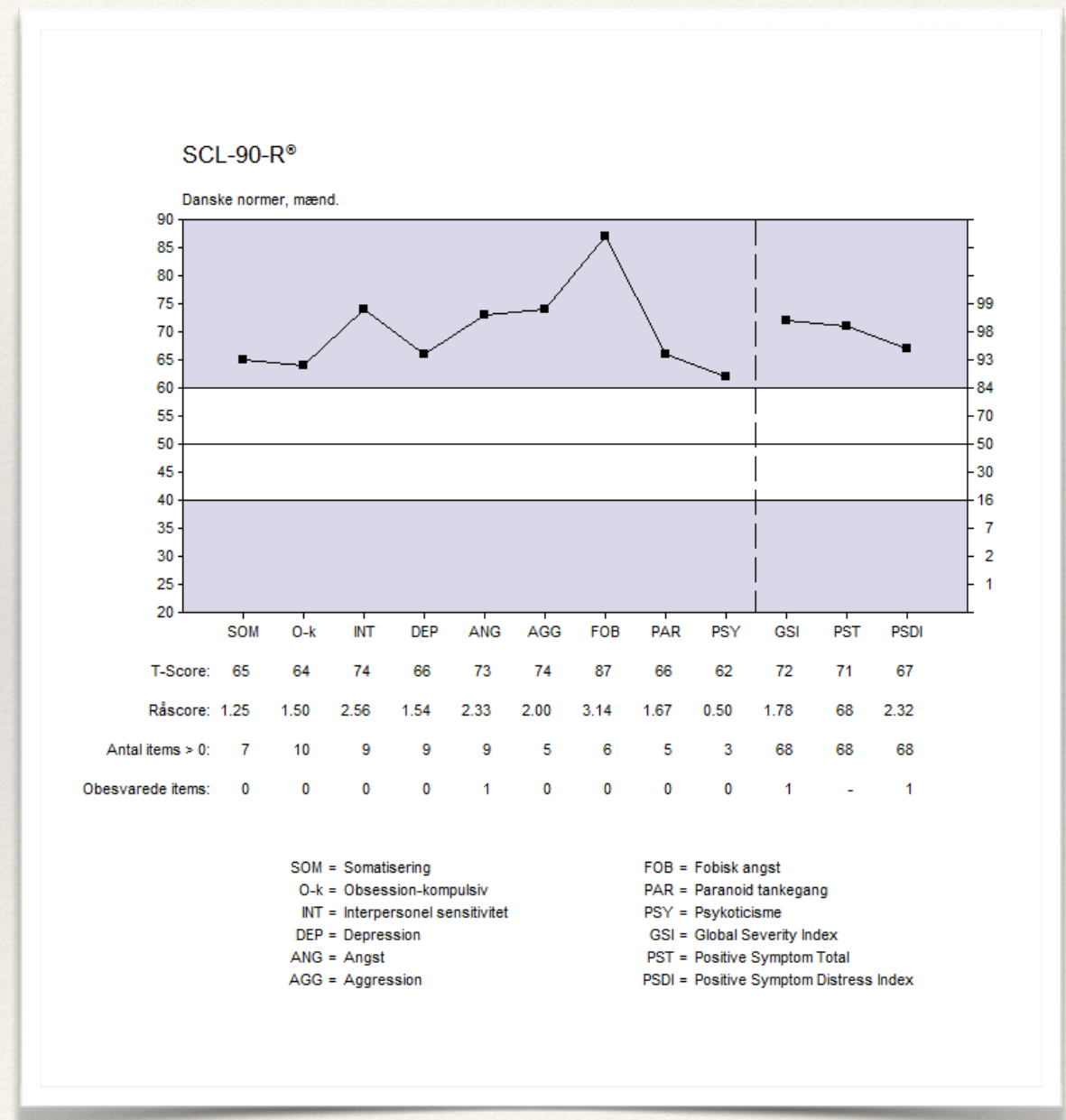
CASE

- ❖ Re-test ved afslutning efter 5 mdr. behandlingsforløb
- ❖ Ude af sit misbrug i ca. 3 mdr. ved forløbsafslutning
- ❖ Tæt samarbejde med egen læge ift. quatepin behandling og fokus på bedre søvn

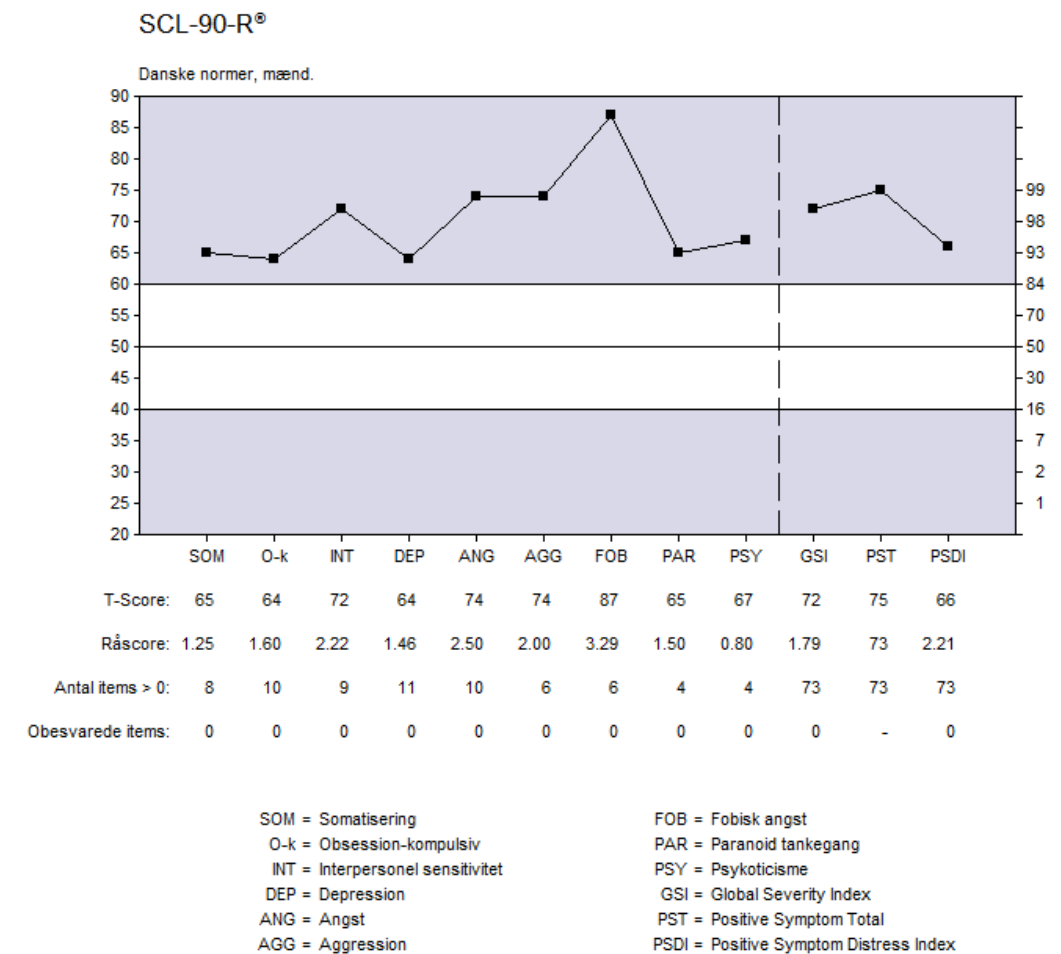
CASE

- ❖ Claus, 26, i jobpraktik, har en datter
- ❖ Har røget fast siden teenageårene, ca. 0.3 g. til 1 gram dagligt.
- ❖ Har tidligere misbrugt kokain, MDMA, amfetamin, LSD og svampe, samt købt quatepin illegalt
- ❖ Har været i døgnbehandling, som han afbrød
- ❖ Har tidligere været en del af et større kriminelt netværk

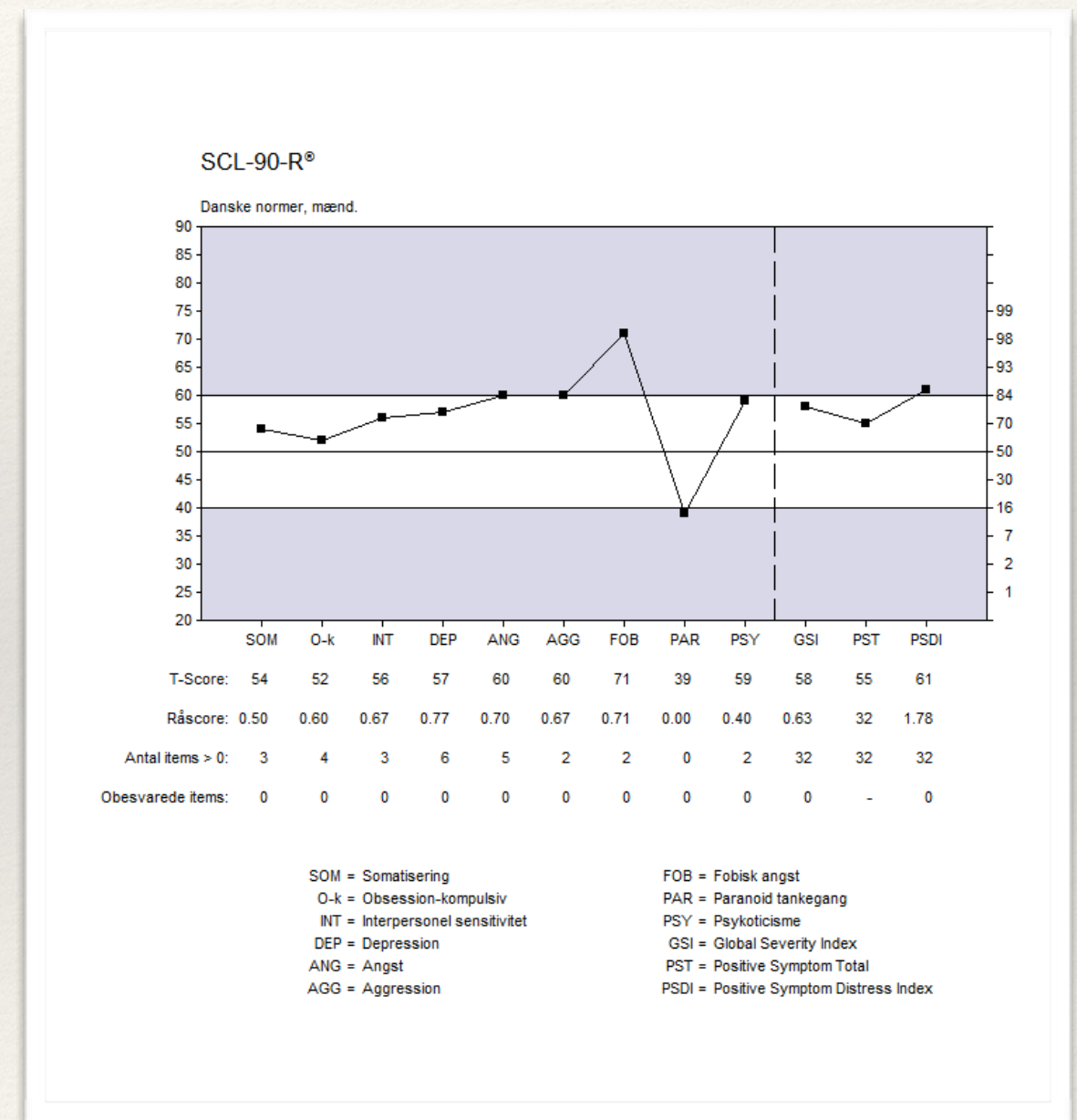
CASE

- ❖ Afsluttes efter 7 mdr. behandling grundet opstart i regionspsykiatrien
- ❖ Røgfri i ca. 2 mdr.
- ❖ Stabilt fremmøde i jobpraktik

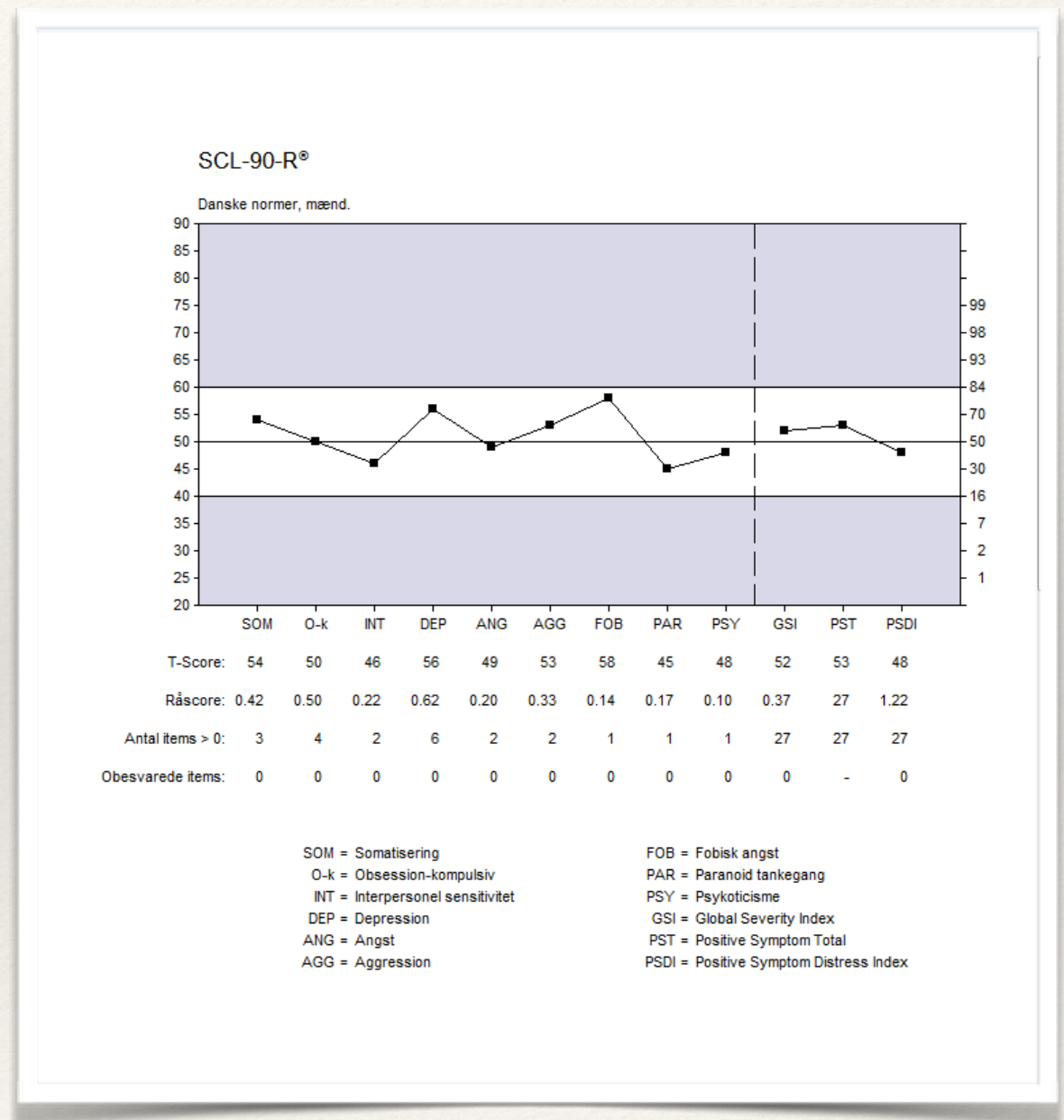
CASE

- ❖ Peter, 69, tidligere leder i et stort firma, nu pensioneret
- ❖ Drukket periodisk gennem 20-30 år, 1-2 flasker vin dagligt
- ❖ Kendt med tidligere depression efter langvarigt kræftforløb
- ❖ Rapporterer tidlig morgenopvågning og tankemylder

CASE

- ❖ Afsluttet efter 8 mdr., begrænset indtag af alkohol, ingen overforbrug
- ❖ Bedre søvn, ingen tankemylder og bedre koncentration

DATA

- ❖ Alle GSI(64): 62.2, SD: 10.2, alder: 17-69 år, m: 37 år.
 - ❖ Mænd GSI(50): 64.28, SD: 8.9
 - ❖ Kvinder GSI(14): 54.8, SD: 11.6
-
- ❖ Fobisk angst > angst > depression
 - ❖ > obsession-kompulsion > psykoticisme > aggression > interpersonel sensitivitet > somatik > paranoiditet

OBS

- ❖ Del af en sammenhæng
- ❖ 45-60 minutter langt struktureret interview med afklaring af misbrugsomfang, fysiske-, bolig- og erhvervsmæssige forhold, uddannelse, familie og anamnese.
- ❖ Andre deltests, herunder BAI, BDI og MoCA

SPØRGSMÅL

Tak for nu!